

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming

Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Herontwikkeling zorgcentrum te Hulsberg

Zaaknummer: 2017-206036

Kenmerk: 2018/13952 d.d. 1 maart 2018

Verzonden: 5 maart 2018

INHOUDSOPGAVE

1	Besluit.....	3
1.1	Afschriften	4
1.2	Rechtsbescherming	4
1.3	Inwerkingtreding.....	4
2	Voorschriften	5
2.1	Algemene voorschriften	5
2.2	Specifieke (soort)voorschriften	5
2.3	Overige voorschriften	6
3	Procedure.....	7
3.1	Aanvraag.....	7
3.2	Bevoegd gezag	7
3.3	Vorbereidingsprocedure.....	7
4	Overwegingen	8
4.1	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2 Wnb).....	8
4.2	Omschrijving aanvraag	8
4.3	Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)	9
4.3.1	Andere bevredigende oplossing	9
4.3.2	Belang	10
4.3.3	Staat van instandhouding	11
4.4	Conclusie	11
4.4.1	Habitatrichtlijnsoorten – artikel 3.5, tweede en vierde lid, Wnb	11
4.4.2	Ten overvloede	11
4.4.3	Zorgplicht	11

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 16 november 2017 een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van XXXX. De aanvraag betreft de sloop van bestaande bebouwing en de nieuwbouw van een zorgcentrum, in het leefgebied van de ontheffingsplichtige soort gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2017-206036.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan XXXX, Henri Dunantstraat 3, 6419 PB te Heerlen, ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van de sloop van bestaande bebouwing en de nieuwbouw van zorgcentrum Panhuys, gelegen aan Panhuys 1, 6336 AH te Hulsberg.
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 4, Wnb;
 - het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 2, Wnb.
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat de ontheffing wordt verleend voor de periode 1 april 2018 tot en met 31 december 2021;
5. dat de voorschriften aangaande mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de onder 4 genoemde periode;
6. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 16 november 2017 deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

1.1 Afschriften

-

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Gedurende deze termijn liggen het besluit en de bijbehorende stukken, na telefonische afspraak via +31 43 389 76 49, ter inzage in het Gouvernement aan de Limburglaan 10 te Maastricht. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de datum;
- c. het zaaknummer en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en;
- d. de redenen van het bezwaar (motivering).

Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Limburg
Cluster Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming
Postbus 5700
6202 MA Maastricht.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl. Klik vervolgens op “Loket”.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

U kunt ook digitaal een verzoek indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Raadpleeg de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager. Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied Panhuys 1 te Hulsberg, gelegen in de gemeente Nuth, één en ander zoals is weergegeven op figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Natuurtoets Wnb Beschermde soorten Panhuys te Hulsberg, versie 16 november 2017'.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek aan een toezichthouder van de provincie Limburg ter inzage worden gegeven.
6. De ontheffinghouder stelt ten minste vijf werkdagen voorafgaande aan de aanvang van het project het bevoegd gezag op de hoogte van de data en tijdstippen waarop werkzaamheden worden gestart. Deze melding kunt u per post versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.

2.2 Specifieke (soort)voorschriften

7. Met in achtneming van onderstaande voorschriften, dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 5 (Mitigatieplan) van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Natuurtoets Wnb Beschermde soorten Panhuys te Hulsberg, versie 16 november 2017'.
8. De ontheffinghouder stelt ten minste één week voorafgaande aan de aanvang van de mitigerende en/of compenserende maatregelen het bevoegd gezag op de hoogte van de data en tijdstippen waarop mitigerende en/of compenserende maatregelen worden uitgevoerd en worden afgerond. Deze melding kunt u per post versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.
9. De onder voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol dat ten allen tijde op locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerend personeel bekend is.

2.3 Overige voorschriften

10. De werkzaamheden, conform bovengenoemde voorschriften, dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau;
 - b. of een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
 - c. of een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
 - d. of een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
 - e. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij een Nederlandse beschermingsorganisatie;
 - f. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
11. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 16 november 2017, heeft XXXX een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 4, Wnb;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 2, Wnb

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing - inclusief module soortenbescherming;
- Natuurtoets Wnb Beschermde soorten Panhuys te Hulsberg, versie 16 november 2017.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd ('Vogelrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten ('Habitatrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten ('andere soorten'). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden. De voorliggende aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2).

4.1 Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2 Wnb)

Op 16 november 2017 hebben wij van Sevagram Thuiszorg BV een aanvraag om ontheffing van het in artikel 3.5, lid 4, Wnb opgenomen verbod om het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Deze ontheffing wordt verleend in het kader van de sloop van bestaande bebouwing en de nieuwbouw van een zorgcentrum Panhuys, gelegen aan Panhuys 1, 6336 AH te Hulsberg.

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, lid 5, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

XXXX is voornemens het zorgcentrum Panhuys te herontwikkelen. XXXX is in opdracht van XXXX betrokken bij de sloop, herbouw en herontwikkeling van het zorgcentrum Panhuys te Hulsberg. Deze werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, en daarmee tot overtredingen van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb).

Het plangebied betreft een zorgcentrum met aanleunwoningen. Rondom het hoofdgebouw en de aanleunwoningen is privé- en openbaar groen, met hagen gras en diverse loof en naaldbomen aanwezig. Aan de noordzijde van het complex ligt een groenstrook met loof en naaldbomen en een ondergroei met struweel en opslag.

De werkzaamheden bestaan uit het slopen van bebouwing en verwijderen van diverse bomen en struiken. Ter plaatse wordt nieuwe bebouwing gerealiseerd en het groen zal deels opnieuw worden ingericht. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. Fase 1 betreft de sloop van de westelijk gelegen aanleunwoningen en de westelijke vleugel van het hoofdgebouw. Beoogde start sloop betreft tweede kwartaal 2018. Na afronding van de nieuwbouw zullen de bewoners verhuizen naar de nieuwe bebouwing waarna het resterende gebied wordt gesloopt vierde kwartaal 2019 (fase 2). De herontwikkeling zal begin 2021 worden opgeleverd. De buitengevels fase 1 zijn medio februari / maart 2019 gereed.

Figuur 1 Plangebied Panhuys Hulsberg met fase 1 (rood gemarkeerd) en fase 2 (blauw gemarkeerd), oranje is wel onderzocht maar valt buiten de geplande ingreepzone.

4.3 Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Het project is locatie gebonden. Alleen door het uitvoeren van nieuwbouw kan de locatie als één geheel geschikt gemaakt worden voor moderne en toekomstbestendige zorgdoeleinden. Voor de handeling, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing. Ook het uitstellen c.q., vertragen van het project zal niet leiden tot een bevredigende oplossing, om redenen zoals omschreven in paragraaf 4.3.2.

4.3.2 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van het belang “Volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

In 2015 is een grootschalige hervorming van het zorgstelsel doorgevoerd, waarbij het langer thuis laten wonen van ouderen centraal staat. Middels de hervorming tracht de overheid de zorg dusdanig in te richten, zodat zo veel mogelijk passende ondersteuning aan hulpbehoevenden in de eigen omgeving kan worden gerealiseerd.

Hierdoor ontstaat een verschuiving in vraag en aanbod. Het traditionele verzorgingshuis gaat verdwijnen en lichtere zorgvormen zullen voortaan in de eigen thuisomgeving worden aangeboden. Intramurale zorg zal daarentegen alleen blijven bestaan voor de zwaarste zorgvormen en voornamelijk de vorm van verpleeghuiszorg aannemen.

De verschuiving in vraag- en aanbod maakt het noodzakelijk dat in heel Nederland het aantal verzorgingshuisplaatsen wordt afgebouwd. Alsook bij XXX, waar de komende jaren zo'n 270 verzorgingshuisplaatsen zullen worden afgebouwd.

Hulsberg is een van de locaties die op de lijst staat om gesloten te worden. Dit enerzijds met het oogpunt op de hervorming van de zorg, anderzijds vanwege de gedateerdheid van het gebouw. Momenteel beschikt de locatie Panhuys over 105 verzorgingsplaatsen waar zorg en ondersteuning geboden wordt aan ouderen die niet meer zelfstandig thuis kunnen wonen. Tevens liggen rondom het zorgcentrum 74 aanleunwoningen, waarvan 42 woningen eigendom zijn van XXXX. De overige 32 woningen zijn eigendom van de woningstichting. Al deze woningen zijn ook afhankelijk van de voorzieningen van het huidige Panhuys.

Echter is de indicatiestelling sinds 1 januari 2015 veranderd en is een groot deel van de AWBZ-zorg overgeheveld naar de nieuwe WMO en Zorgverzekeringswet. Bestaande cliënten van Panhuys behouden hun recht op zorg en ouderen die al beschikken over een indicatie voor zorg met verblijf, maar deze nog niet „verzilverd” hebben, vallen ook onder het overgangsrecht. Er worden daarentegen geen nieuwe indicaties meer voor „verzorgingshuiszorg” verstrekt, wat inhoudt dat de doelgroep waaraan Panhuys momenteel zorg verleent niet meer geïndiceerd wordt en dus langzaam verdwijnt.

Cliënten die voorheen recht gehad zouden hebben op een „verzorgingshuis” indicatie dienen voortaan een beroep te doen op de WMO of Zorgverzekeringswet en ontvangen thuiszorg. De cliënten die vanaf 1 januari 2015 wel nog geïndiceerd worden voor zorg met verblijf, zullen echter een zwaardere zorgvraag hebben (verpleeghuiszorg).

Indien geen actie wordt ondernomen, zal locatie Panhuys geen nieuwe cliënten toegewezen krijgen en zal het zorgcentrum langzaam leeg lopen. Het zorgcentrum zal daarom in moeten spelen op de vraag naar verpleeghuiszorg, wilt de locatie kunnen blijven bestaan. Echter dateert het Panhuys uit 1971, waardoor het gebouw zeer verouderd is en belangrijke installaties aan vervanging toe zijn. De huidige infrastructuur kan dan ook niet voldoen aan de wooneisen welke behoren bij het verlenen van verpleeghuiszorg. Aan verpleeghuiszorg worden namelijk andere eisen gesteld dan aan verzorgingshuiszorg.

Vanuit de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) worden in toenemende mate verschillende (veiligheids) eisen gesteld aangaande de werk- beweeg- en leefruimte in combinatie met aangescherpte wet- en regelgeving, om zodoende de kwaliteit van verpleeghuiszorg te waarborgen. Desalniettemin zorgt de gedateerdheid van het gebouw ervoor dat de huidige infrastructuur niet meer kan worden aangepast om zodoende tegemoet te komen aan de steeds complexer wordende zorgvraag. Het gebouw zal daarom uiteindelijk moeten worden geamoveerd. Indien geen revisie zal plaatsvinden, zal Hulsberg via natuurlijk verloop volledig worden afgebouwd waardoor in 2017 tot een volledige sluiting van de locatie kan worden overgegaan.

Voorname belangen, die in paragraaf 3.2 Wnb (Habitatrichtlijnsoorten) worden genoemd, wegen in dit geval zwaarder dan het belang dat de oorspronkelijke verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is gediend.

4.3.3 Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort in Nederland. Deze soort wordt in heel Nederland waargenomen en komt vooral voor in de bebouwde omgeving. De landelijke staat van instandhouding wordt als gunstig beschouwd. De aangevraagde activiteit heeft ten hoogste slechts invloed op een zeer gering aantal individuen in relatie tot zowel het regionale als landelijke populatieniveau. Door het nemen van de maatregelen conform het mitigatieplan zal slechts sprake zijn van een tijdelijk effect. Geconcludeerd mag worden dat met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Habitatrichtlijnsoorten – artikel 3.5, tweede en vierde lid, Wnb

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de soort gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, tweede en vierde lid, Wnb.

4.4.2 Ten overvloede

Het is mogelijk dat in het projectgebied andere, dan uit onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1 en/of paragraaf 3.2 Wnb en/of paragraaf 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

4.4.3 Zorgplicht

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen. Dat houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.